

Flygande Veteraner

FÖRENINGEN FLYGANDE VETERANERS MEDLEMTIDNING NR 135 • SEPTEMBER 2017

Daisy och en Antonov An-2 tillhörig Fundacja Biało-Czerwone Skrzydła under besöket i Polen. Foto Filip Modrzejewski, Foto Poork.

Ur innehållet

• Daisy till Polen

Sidorna 4-6

• Bli fadder!

Sida 7

• Nostalg i Ronneby

Sidorna 8-10

• Jorden runt i DC-3

Sid 11

• Lelystad

Sidorna 12-13

• Stora smakresan

Smakprov på sid 13

• Fw 190 i Sverige

Sid 14

• Daisy tv-stjärna!

Sid 15

Redaktörens rader

I somras fick Daisy med passagerare en motgång som vi helst klarat oss utan – de blev stående i Holland. Men alla hjälptes åt och besvärligheterna klarades av. Det är svårt att nog bedyra tacksamheten vi känner gentemot dels våra tekniker, dels våra nederländska vänner.

Vill i sammanhanget berätta en liten anekdot. En granne till mig skulle under sommaren flyga till Stockholm med ett av världens största flygbolag, från en av Europas största flygplatser. Flygplanet var helt nytt och modellen en av de mest sofistikerade som finns. Halvvägs gjorde planet en U-sväng och landade sedan på utgångspunkten. En av motorerna hade drabbats av problem.

Flygplanet blev stående *en vecka* innan bolaget fick fason på maskinen och den åter kunde sättas i trafik.

Sens moral? Det tog inte längre tid för Flygande Veteraners ideellt arbetande tekniker att göra vårt 74 år gamla flygplan flygfärdigt efter bekymret i Lelystad. Ganska bra, väl!

Michael Sanz
Redaktör

FOTO EWY VON KORFF

Ordförandens spalt

I juli flög Daisy mot Duxford för delta i Flying Legends. Daisy mellanlandade för tankning i Lelystad men efter start därifrån drabbades vänster motor av oljetrycksfall och flygplanet fick återvända. Det visade sig efter kontroll att motorn måste bytas. Och Daisy var fast i Holland!

Trots påfrestningar för alla inblandade kom medlemmarna till Duxford på annat sätt. Den nya motorn kördes av våra tekniker nonstop från Västerås, byttes snabbt och fungerade perfekt. Endast flygningar under en helg förlorades. Jag blir ödmjuk och tacksam, när jag ser hur väl våra funktionärer och tålmodiga passagerare kan hantera en sådan här situation!

Den 20 augusti i år flög åter en holländsk och en svensk DC-3 tillsammans över Sverige. Det var historiskt – för 80 år sedan landade den första DC-3:an på Bromma, en KLM-maskin. En tid senare flög också ABA DC-3. Det är tankeväckande att denna konstruktion ännu flygs kommersiellt, främst i Nord- och Sydamerika.

Historien om DC-3 är intressant. Den började indirekt 1931 när en Fokker F.10 havererade i USA.

Orsaken var att planets ena vinge, byggd av trä, delaminerade och bröts av. F.10 var en bara fyra år gammal konstruktion men var obekvämt och långsam. En av de omkomna i haveriet var norskamerikanen Knute Rockne. Han var fotbollsspelare och en stor idol i USA. Uppmärksamheten efter haveriet

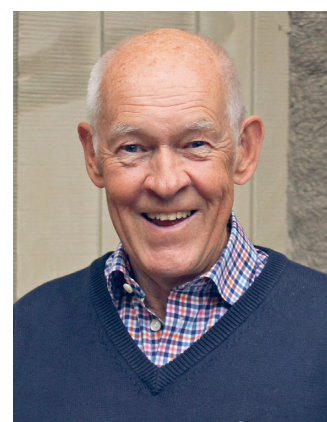

FOTO MICHAEL SANZ

ledde till stränga myndighetskrav. I kombination med allmänhetens motvilja att resa med flygplan av trä måste flygindustrin tänka om. Redan 1933 flög Boeing 247, som var först med i stort sett allt som senare skulle bli standard: Byggt i metall, infällbart ställ, ställbara propellrar, instrument för mörkerflygning – och snabbare än dåtidens jaktplan! United Airlines, med finansiella intressen i Boeing, krävde ensamrätt till flygplanet. Huvudkonkurrenten TWA vände sig då till Douglas som just hade sin DC-1 klar. Den var lika modern som Boeing 247, men förbättrades till modell DC-2. Grunden för DC-3 skapades vid ett samtal mellan American Airlines chef och Donald Douglas. American ville erbjuda sovplatser på nattflyg kust till kust och då krävdes ett större flygplan. Douglas tvekade. Specifikationen var så kostsam, att 100 plan måste säljas för nå *break even* – ”och så stor är inte marknaden” ansåg Douglas. Enligt vissa uppgifter tillverkades 16 000 DC-3 i olika, främst militära, varianter!

Lars Wissing
Ordförande

flygande veteraner

Föreningen Flygande Veteraners Informations- och Medlemstidning
Nr 134 Juni 2017

Tidningen utkommer med fyra nummer per år: mars, juni, september och december.

Prenumeration genom medlemskap 350 kr/år.

Bankgiro 5045-7118 för medlemsavgifter

Bankgiro 245-5657 för resor och övrigt

Annonsörer är välkomna.

Styrelse

Ordförande

Lars Wissing 070 630 60 43

Vice ordförande, ekonomi

Lars Sveding 070 342 45 27

Ledamöter

Anders Jacobsen 070 796 86 72

Martin Ingfeldt 070 895 67 52

Claes Martinsson 070 771 12 58

Lars Rosén 08-511 724 87

Börje Thelin 070 610 90 80

Karl-Axel Waplan 070 510 42 39

Michael Östergren 070 330 50 94

Suppleanter

Göran Fransson 070 543 79 54

Billy Nilsson 070 482 45 09

Kjell Nordström 070 531 91 25

Redaktion

Ansvarig utgivare: Lars Wissing

Redaktör: Michael Sanz

Redaktion: Lars Cedwall, Bernt O

Olsson, Christer Persson, Gunnar

Sannergren och Solveig Widing

Tidskriftens adress och e-post:

Flygplatsinfarten 39, 168 67 BROMMA

red@flygandeveteraner.se

Flygsektionen

Flygchef

Anders Jacobsen 070 796 86 72

Teknisk chef

Lars Rosén 08-511 724 87

Kabinchef

Eva Jönelid 070 825 44 68

Servicecenter

Programinformation:

Sökes på webbsida eller Facebook

Telefon, postorderförsäljning:

08-29 50 33 kl 11-14, må-fre

Flygprogram, ansvarig: Karl-Axel Waplan

Bokning:

www.flygandeveteraner.se

Tel 08-29 50 33 mån-fre kl 11-14,

e-post:

programgruppen@flygandeveteraner.se

Medlemsservice:

Tel: 08-29 50 33 mån-fre kl 11-14,

e-post:

medlemsservice@flygandeveteraner.se

Postadress:

Flygplatsinfarten 39, 168 67 BROMMA

Webbsida <http://flygandeveteraner.se>

Facebook:

www.facebook.com/flygandeveteraner

För att gå med i vår grupp söker du på

”Föreningen Flygande Veteraner” på

Facebook.

Köp Flygande Veteraners TRÖJOR I WEBBSHOPEN

Ett av tjugotalet motiv du kan välja mellan för trycket på din tröja.

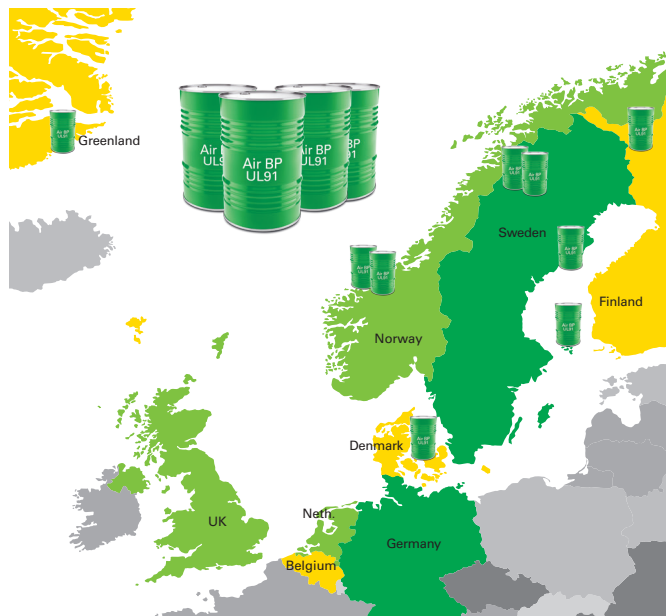
Köp våra unika tröjor. När du gör det visar du ditt engagemang för Flygande Veteraner och vår DC-3 Daisy.

De olika motiven är skapade exklusivt för Flygande Veteraner av industridesigner Mikael Thelin som har skänkt dem för att skapa intäkter till föreningen. Tröjorna är av hög kvalitet, de finns med flera olika motiv och i olika färger och utföranden.

Och de är väldigt sköna!

Du beställer direkt på vår webbshop

<https://shop.spreadshirt.se/FlygandeVeteraner>

Air BP is now offering AVGAS in drums!

Contact Air BP Sweden for direct delivery to your flight strip within Scandinavia.

For order and price info, please contact

Oskar Björk +46(0)70 916 13 73 oskar.bjork@bp.com
AVGAS 100LL and AVGAS UL91 both available.

Find out more at:
www.airbp.com

Facebook!

Buddah, Lenin och Billy Graham må ursäkta, men nu är det Facebook som är här för att frälsa mänskligheten!

Skämt åsido. Som en modern förening i tiden har Flygande Veteraner givetvis sedan länge, som så många

andra, tagit detta sociala medium till sitt hjärta.

Gör det du också – det är nämligen på Facebook som du får de allra senaste uppdateringarna kring Daisys göranden och låtanden. Njut också av alla de fina bilder från verksamheten som publiceras där.

www.facebook.com/flygandeveteraner

Bli medlem i Flygande Veteraner!

Som medlem flyger du till självkostnadspris med vår DC-3 – bara medlemmar får flyga med! Årsavgiften är 350 kronor, eller 3 500 kronor för ständigt medlemskap, halv avgift för familjemedlemmar på samma adress.

Fyll i formuläret för medlemsanmälan på hemsidan www.flygandeveteraner.se

Betala till bankgironummer 5045-7118, mottagare Flygande Veteraner. Välkommen!

Flygande Veteraners medlemmar har genom avtal med **Taxi Kurir** upp till 10 procents rabatt på taxiresor enligt "Avtal 10". Ett särskilt rabattkort, som ska uppvisas före färd, kan beställas genom Servicecenter. Taxi Kurir ser dock helst att kunderna laddar ner bolagets app på www.taxikurir.se.

Med Daisy till Polen 2017

Daisy rönter, som alltid vid sina flygningar, stor uppskattning i Kętrzyn. Här eskorteras hon över Masurien av tre stycken polska Aero AT-3.

Årets resa till Polen blev som vid tidigare tillfällen en minnesvärd upplevelse. Daisy mottogs med stor uppskattning och värme bland våra polska vänner. Medan Daisy skötte sitt jobb och deltog i Mazury AirShow, fick hennes passagerare uppleva Varglyan, Masuriens mäktiga slussystem och orgeln med de musicerande änglarna.

Av Börje Thelin

En resa med Daisy går inte att jämföra med andra flygningar. Den innebär en härlig flygupplevelse utöver det vanliga. Vi flyger i lugn takt på låg höjd, där vi har goda möjligheter att se och fotografera allt intressant på marken. Men det innebär också att vi upplever våra resmål på ett sätt som man annars knappast kan få vara med om. Inte sällan blir vi särskilt omhändertagna av vänner på plats och av lokalbefolkningen. På kort tid händer mycket intressant och roligt. Och att resa tillsammans med vänner i föreningen innebär förstås att vi har väldigt roligt tillsammans. 2017 års resa till norra Polen är ett bra exempel.

Helgen den 4–6 augusti reste ett glatt gäng med Daisy till Kętrzyn (Rastenburg, på tyska) i Masurien i norra Polen. Resan var mästerligt arrangerad av vår nestor bland reseledare Lars Cedwall. Våra skickliga piloter, kapten Pelle Scherdin och styrman Martin Ingfeldt, bjöd på härlig flygning under hela resan. Våra kunniga mekaniker Leif ”Kroken” Krogstad och P O Johansson skötte om Daisy, medan vår alltid positiva purser Bengt Wählin pysslade om oss resenärer. Han skämde som vanligt bort oss med kaffe, drycker, mackor, bullar och kakor – och givetvis Mariannekarameller. Dessemellan spexade han med oss – alltid med en fin glimt i ögat.

Lunch i Kaunas

Vi lyfte från Västerås tidigt på fredag morgon. Efter en mellanlandning för tankning i Visby fortsatte vi till flygplatsen Aleksotas vid Kaunas i Litauen. Där undfångades resenärerna med fältmässig lunch och god öl som självklart heter – *Pilot!* Den fortsatta flygningen gick utmärkt. Efter att ha rundat den ryska enklaven Kaliningrad gjorde vi en tjusig överflygning och landade på utsatt tid på flygplatsen Kętrzyn-Wilamowo. Där mötte både flygarvänner och en förvånansfull publik.

Under helgen medverkade Daisy vid den årliga Mazury AirShow, medan vi passagerare fick möjlighet att göra utflykter till olika sevärdheter.

Med Jadwiga i Varglyan

Andra dagens morgon möttes vi av vår mycket engagerade och duktiga guide Jadwiga. Hon har flera gånger tidigare guidat oss på våra resor.

Vi gjorde en lång och innehållsrik sightseeingtur med buss till flera intressanta historiska platser i Ostpreussen. I detta område har många historiska händelser inträffat, från forntid till nutid.

Första besöksmålet var Hitlers starkt befästa stabsplats Varglyan (Wolfsschanze). Hitler bodde där tillsammans med de högsta befälen och sitt entourage under inte mindre än 800 dagar under kriget. Härifrån leddes Operation Barbarossa, anfallet mot Ryssland 1941. Det var också här som attentatet mot Hitler skedde den 20 juli 1944.

Ryktet säger att barnstansrummet, som tyskarna stal i Sankt Petersburg under kriget, finns gömt i någon av bunkrarna i området Mamerki (Maurerwald) längre österut. Eftersökningar sker fortfarande i området. Även vi besökte Mamerki, men tyvärr hittade vi inga gömda skatter denna gång.

Daisy eskorterades flera gånger av andra flygplan under vistelsen i Polen. På detta nummers omslagsbild syns ett exempel, på motstående sida ett annat. På detta magnifika foto "eskorteras" dock Daisy av ett vindkraftverk!

Masuriens slussar

Liksom vid tidigare resor besökte Flygande Veteraners grupp de stora slussanordningar som tillhör den planerade kanalen mellan Masuriska sjöarna och Östersjön. Kanalen har anor i 1770-talet. Modernisering av den har påbörjats vid flera tillfällen men avbrutits av olika krig. Arbete återupptogs senast av nazisterna men avbröts på grund av andra världskriget, så kanalen har förblivit ofullbordad. Men slussarna är pampiga där de ligger mitt ute i landskapet.

Kryssning med fyrverkeri

På kvällen bjöds vi på kryssning på en av de tusentals Masuriska sjöarna, tillsammans med övriga deltagarna i flygshowen. Ombord serverades buffé med traditionella polska rätter och helstekt vildsvin. En fantastisk kväll med fullmåne över spegelblankt vatten. Som avslutning på den fina kvällen fick vi se ett enormt fyrverkeri från

allra bästa plats ute på sjön.

Följande morgon var det åter busstur med Jadwiga som guide. Den gick till Święta Lipkas fantastiska kyrka, som överlevt både krig och kommunism. Trots att kyrkan var fullsatt

ända ut på trapporna, hade Jadwiga ordnat plats åt oss på de bästa platserna. Där bjöds en pampig orgelkonsert. Just orgeln är unik så till vida att den är smyckad med änglar som rör sig i takt med musiken. ➔➔➔

Many thanks to our Polish friends for letting us use their fantastic views of our "Daisy" over Poland
- **Dziękuję!**

Under Flygande Veteraners besök i Polen har guiden Jadwiga alltid varit en lika sakkunnig som trygg ledsagare åt våra medlemmar. Så även denna gång. Här gör Jadwiga en genomgång vid entrén till "Varglyan", den tyska naziregimens högkvarter under andra världskriget.

FOTO BÖRJE THELIN

Den fantastiska orgeln i Święta Lipka.

Efter orgelkonserter kunde vi se dagens flygprogram på Kełczyński flygplats. Efter avslutad flygshow anträdde vi återfärden mot Sverige.

Återtåg med eskort!

Under återflygningen eskorterades vi av två polska flygare, som tog fantastiska filmer och bilder på Daisy

i luften, av vilka ni kan se några i detta nummer av tidningen.

Daisy följde routen längs den sydliga gränsen av Kaliningrad som vi kunde se på nära håll. Efter att passerat södra Östersjön flög vi in lågt över Öland och mellanlandade i Kalmar för tankning. På sista sträckan upp genom Sverige lotsade

FOTO BÖRJE THELIN

Bengt Wählin pysslar om passagerarna i kabinen på hemresan.

piloterna oss säkert förbi flera hotande regnväder. Sent på kvällen var vi åter i Västerås, trötta och nöjda efter allt vi upplevt.

Alla var överens om att detta varit ännu en mycket lyckad resa, och att vi snart skulle ses igen på en resa med Daisy. Följ med du också – du kommer inte att ångra dig! ✈

FOTO BÖRJE THELIN

Nye medlemmen Mikael Thelin gjorde sin första resa med Daisy. Det firades i Kaunas, självklart med det litauiska ölet Pilot – ! sveikatą!

En av de pampiga slussar som tyskarna byggde på 1930-talet, till den kanal som på grund av andra världskriget aldrig färdigställdes.

FOTO BÖRJE THELIN

Bli fadder för en bit Daisy!

Hur blir man fadder till en del av Daisy?

På vår hemsida, rubriken **Bli fadder**, finns aktuell lista över lediga objekt (här återges objekt som fanns lediga vid pressläggningen). Klicka på **Anmäl dig här** och ange önskat objekt på blanketten. Vill du bli fadder för en passagerarstol eller en gardinuppsättning, anger du där också om du önskar dig ett speciellt nummer – annars tilldelas du första lediga stols- eller gardinsnummer. Du kan också ge fadderskapet i gåva.

Din anmälan tas om hand inom några dagar, vilket bekräftas med ett svarsbrev som anger det objekt du bokat samt hur och när du ska betala. Därefter skickar vi snarast möjligt ett diplom undertecknat av vår ordförande.

Fadderskapet gäller ett år i taget. Vill man variera sig och sponsra olika objekt för varje år, så kan man få en fin samling diplom att rama in hemma. Många bäckar små...

Föreningen Flygande Veteraner är mycket tacksam för alla bidrag – allt för att kunna hålla Daisy flygande så länge som möjligt.

Fadderskap tecknade i november-december gäller även för kommande år.

Hallå – höger pilotstol är ledig för adoption! Vad väntar du på? Typskolning och utcheckning ingår dock inte i priset...

FOTO MICHAEL SANZ

Föreningen Flygande Veteraner framför ett varmt tack till de faddrar som har bidragit till att finansiera verksamheten genom att adoptera delar av Daisy:

FADDRAR per den 1 september 2017

Adopterade delar

Stege till ingångsdörr
Vänster pilotstol
Navigatörsstol
Jumpseat (mekanikerstol)
Vänster ratt
Höger ratt
Sporrhjul
Vänster motor
Vänster startmotor
Höger startmotor
Höger propeller
Vänster generator 200 A
Vänster bränslepump eldriven
Höger bränslepump eldriven
Vänster bränslepump motordriven
Höger bränslepump motordriven
Vänster hastighetsmätare
Vänster höjdmätare
Höger höjdmätare
Motorbrändsläckare CO₂
ELT Emergency locator transmitter
SSR Transponder Garmin No 1
SSR Transponder Garmin No 2
GPS Garmin 155
Handtelefon King
Passagerarstol 1
Passagerarstol 2
Passagerarstol 3
Passagerarstol 4
Passagerarstol 5
Passagerarstol 6
Passagerarstol 7
Passagerarstol 8
Passagerarstol 9
Passagerarstol 10
Passagerarstol 12
Passagerarstol 16
Passagerarstol 17
Passagerarstol 20
Passagerarstol 21
Gardinuppsättning 1
Gardinuppsättning 2
Gardinuppsättning 6
Gardinuppsättning 8

Namn

Conny Eriksson
Crister Norin
Lars Cedwall
Dmitrij Karpenko
Alexander Lagerberg
Bo Wretling
Carlos Costa
Lars-Erik Eriksson
Lars-Erik Eriksson
Jan Carlerud
Stefan Söderlundh
Bernt Eriksson
Johan Söderblom
Johan Bock

Erik Ahlsund
Anders Tenor
Gunnar Moberg
Crister Norin
Gunnar Söderlind
Christer Hellgren
PA Nordwaeger
Eva Nordwaeger
Gunnar Mittlid
Peter Jonsson
KG Jonsson-Finne
Arne Rylin
Olle Eriksson
Bo Törnros
Ulf Hagman
Bruno Trönnberg
Ritva Jalava
Ulla Järvinen
Jonas Benne
Lars-Gunnar Fredriksson
Joakim Holmström
Henrik von Bahr
Christer Persson
Björn Åhblom
Henrik Holmgren
Evy Öhrstedt
Bengt Fredriksson
Jonas Benne
Michael Sanz
Hannu Ristiaho

Bli fadder till en del av Daisy och bidra till att hålla henne flygande! På hemsidan finner du aktuell lista över lediga objekt samt priserna för dessa. Där anmäler du också det objekt du vill adoptera. Fadderskapet gäller ett kalenderår i taget. Ditt namn kommer med på fadderlistan på den här sidan och på hemsidan. Dessutom deltar alla faddrar under året i ett lotteri om två rundflygningar med Daisy 2018.

Vakanta delar* – klara att adopteras!

Höger pilotstol
Vänster landningsställ
Höger landningsställ
Vänster huvudhjul
Höger huvudhjul
Höger motor
Vänster propeller
Vänster motorkåpa (tre delar)
Höger motorkåpa (tre delar)
Vänster höjdroder
Höger höjdroder

Höger generator 200 A
Vänster batteri 12/88 V/Ah Gill
Höger batteri 12/88 V/Ah Gill
Höger hastighetsmätare
Flygplansur Sundy K 2
Handbrändsläckare H₂O
Handbrändsläckare Halon
Cockpit voice recorder
Vänster hydraulpump
Höger hydraulpump
Vänster vakuumpump

Höger vakuumpump
Bränsletank vänster main
Bränsletank höger main
Passagerarstol 11
Passagerarstol 13
Passagerarstol 14
Passagerarstol 15
Passagerarstol 18
Passagerarstol 19
Passagerarstol 22
Gardinuppsättning 3

Gardinuppsättning 4
Gardinuppsättning 5
Gardinuppsättning 7
Gardinuppsättning 9
Gardinuppsättning 10
Gardinuppsättning 11
Gardinuppsättning 12
Gardinuppsättning 13
Gardinuppsättning 14
Gardinuppsättning 15

* Gällde vid denna tidskrifts pressläggning, den 1 september 2017

FOTO ROBERT MALMSTEDT

Nostalgitripp till Ronneby

Det var mycket att titta på: Drygt 1 000 bilar, motorcyklar, mopeder, lastbilar, traktorer och båtar fanns utställda.

Den 1 juli sken solen från en klarblå himmel över Västerås – och de Daisyresenärer som denna tidiga morgon samlats på Hässlö för dagens flygning till Nostalgia Festival i Ronneby Brunnsparck.

Av Robert Malmstedt

Cabin attendant på denna flygning var Evy Öhrstedt, som även checkade in oss och såg till att vi alla försågs med boardingcard,

samtidigt som hon fixade catering till flygningen. Mekanikerna Leif Krogstad och Börje Eriksson var också tidigt på plats och gjorde Daisy redo för flygning. Medan vi väntade på

avfärd så gavs tillfälle till fika och umgänge med nya och gamla bekantskaper i Hässlö flygförenings café.

Ett populärt samtalsämne när man väntar brukar ju vara vädret och så även denna morgon.

Även om vädret var perfekt i Västerås, så hade vi sett på nätet och i apparna i våra telefoner att vädret kanske inte skulle bli lika bra i södra Sverige. Men förväntningarna var på topp när vi i samlad tropp boardade Daisy.

Nya bekantskaper

Jag satte mig bredvid Ulf Lindahl, som berättade att detta var hans första flygning med Daisy. Han hade sett Daisy på Bromma flera gånger och tänkt gå med i föreningen, men

att det inte blivit av. Nu hade han dock gjort slag i saken efter att ha sett en annons om denna flygning i tidningen Nostalgia. En av fördelarna, när man är ute och flyger med Daisy, är att man alltid knyter trevliga nya bekantskaper. Så även denna gång.

På utsatt tid lättade Daisy från Hässlö med piloterna Jozsy Wengström och Billy Nilsson vid spakarna. Första anhalt var Linköping, där ytterligare passagerare väntade på att få ansluta till Ronnebyresan. Det är en bra idé att plocka upp passagerare utefter färdvägen. Det ger fler medlemmar möjlighet att flyga med Daisy, som kanske tycker att det är för långt att ta sig till Västerås.

FOTO ROBERT MALMSTEDT

Flytande veteran! Fint förtöjd vid en brygga i en damm i Ronneby Brunnsparck låg Ester, en Ruffbåt typ A av fabrikat Archimedes. Modellen byggdes i bara fem exemplar av Söderköpings Båtbyggeribolag 1935. Men detta exemplar var i så gott skick att det kunde varit byggt i år.

På scenen i Ronneby Brunnsspark uppträdde bandet "Hits of the 60's", som bestod av bland andra popveteranerna Janne Önnerud, Svenne Hedlund, Clabbe af Geijerstam och Lennart Grahn (ej i bild). De rev av några av sina största hits från 1960-talet.

Alexandra diggar Daisy!

På plats på en kulle med bra utsikt över Linköpings flygplats fanns också femåriga Alexandra som är jätteintresserad av flygplan och speciellt DC-3. Alexandras mamma Åsa hade sett på Facebook att Daisy skulle mellanlanda på Saab-fältet i Linköping och kontaktat Flygande Veteraner för att få reda på exakta tider. Åsa skrev sedan på Facebook:

Vi vill bara skicka ett stort tack för all bra information du gav oss, vi stod på en kulle utanför Linköpings flygplats med riktigt bra utsikt och väntade in Daisy. Vilken upplevelse att se henne komma flygande precis bredvid oss och sen landa och parkera en stund

innan hon lyfte igen. Vi hann verkligen se allt. Vi har inte smält intrycken än. Tusen tack för hjälpen!

Efter ett kort stopp på Linköpings flygplats och när några ytterligare passagerare anslutit sig, fortsatte flygningen söderut, nu i betydligt molnigare väder. När vi landade på Kallinge syntes inget av den blå himlen vi lämnade på Hässlö, regnet hängde i luften.

Vi blev stilfullt vägleda av en Follow me-bil från Försvarsmakten till Blekinge Flygklubbs hangar, där vi blev hjärtligt välkomnade av flygningens reseledare Karl-Axel Waplan, som redan fanns på plats i Ronneby. Efter att alla försetts med VIP-biljetter till festivalen, så fortsatte

resan med buss till Ronneby Brunnsspark, som är en av Blekinges mest kända och välbesökta platser. Hit kommer människor för att njuta och aktivera sig i den gamla ståtliga parken med sina inbjudande gräsytor, pampiga träd och prunkande planteringar.

Besättningen stannade

dock kvar på flygplatsen, eftersom två rundflygningar var planerade under dagen, om nu vädret skulle tillåta detta. Och lyckligtvis visade det sig att så skulle bli fallet. Se särskild notis.

Tusen fordon

I denna vackra miljö hade denna lördag drygt

FOTO ROBERT MALMSTEDT

Så här mysigt kunde man campa på 1960-talet i denna VW-buss från 1964. Notera skivspelaren på bordet inne i bussen! Bussen var mycket uppskattad av besökarna och vann även tävlingen "People Choice".

FOTO ROBERT MALMSTEDT

Safirklubben Qvintus F 17 i Kallinge bidrog med festivalens enda flyginslag: Saab 91B Safir SE-LDD. Vi antar att den kom dit landvägen.

1 000 klassiska bilar, motorcyklar, mopeder, lastbilar, traktorer och båtar ställts ut. Nostalgia Festival marknadsförs som "Nordens vackraste festival för genuina fordonsentusiaster", vilket verkligen stämmer. Att vädret inte var det bästa verkade inte påverka besökarna, som strömmat till i tusental.

Temat för årets festival var 1967 och alla bilar som fyller 50 år och det som hände 1967. Såvälhögertrafikomläggningen som årets hitlåtar uppmärksammades extra.

Pophjältar vi minns

Vid två tillfällen under dagen uppträdde bandet "Hits of The 60's", med Clabbe af Geijerstam (känd från Ola & The Janglers), Lennart Grahn (Shanes), Svenne Hedlund (Hep Stars) och Janne Önnerud (Hounds). De spelade hits från sina respektive bands storhetstid, blandat med andra låtar från 1960-talet, mycket uppskattat av dem i publiken som var med då. För de yngre besökarna fanns

"Barnens Nostalgia Festival" där Blekinges 11-årige boogie woogie-fenomen Emilio Walter spelade rock'n'roll.

I en del av parken hölls även en Veteranmarknad, där det mesta kunde fyndas. Det fanns verkligen mycket att göra och titta på, men när ett lätt sommarregn drog in över parken, lockade VIP-tältet, dit Flygande Veteraners passagerare var välkomna. Där serverades en smakfull buffé. Lagom till att lunchen avnjutits avtog regnet och resten av festivalen kunde utforskas.

Framåt eftermiddagen var det dags att återvända till flygplatsen. När vi stod och väntade på att bussen skulle hämta oss, så tycktes molnen skingras och vi alla undrade om de planerade rundflygningarna skulle kunna genomföras. Vi behövde dock inte undra länge, för snart hörde vi ett bekant muller från skyn. Vi tittade upp och rakt över Brunnsparken flög Daisy, vilket på något sätt förhöjde denna festivaldag i nostalgins tecken! ✈

Rundflygning IFR!

Vid Daisys besök i Ronneby den 1 juli stod också rundflygningar över Blekinges vackra skärgård på programmet. Intresset för flygningarna var mycket stort och vi hade två fullbokade rundturer planerade.

Trots att vädret verkligen inte var inbjudande kom alla förhoppningsfulla passagerarna till Blekinge Flygklubbs lokaler för att få göra rundflygningen. Vår kapten Jozsy Wengström konstaterade dock att molnbasen var så låg att en flygning skulle ske i molnen utan reell chans till marksikt. Reseledare Karl-Axel Waplan upplyste passagerare om detta. Men reaktionen kom snabbt och enhälligt:

– Vi vill flyga DC-3 även om vi inget ser!

Rätt besked! Beslutades det därmed att genomföra rundflygningarna, om än som IFR, det vill säga enligt instrumentreglerna.

Vädergudarna var dock lite på Daisys sida. Under flygningen och över skärgården var molnbasen högre vid båda flygningarna och man kunde till allas glädje se och känna igen sin skärgård.

Så klart vi ska flyga DC-3! Vem bryr sig om utsikt när man får flyga i landets vackraste veteranflygplan. Flygande Veteraner gläds åt att fler och fler ungdomar upptäcker tjusning med ett "riktigt flygplan".

FOTO KARL-AXEL WAPLAN

Super Constellation Flyers Associations Douglas DC-3 HB-IRJ flyger intill Japans högsta berg, 3 776 meter höga vulkanen Fuji.

Jorden runt – med DC-3

Den schweiziska DC-3 som sponsras av urtillverkaren Breitling, HB-IRJ, flyger under 2017 jorden runt. Denna Daisys syster lyfte i slutet av mars 2017 på en resa som kan tyckas lång för vilken flygplanstyp som helst. Ta nu fram en världsatlas och passa på att utöka geografikunskaperna genom att noga studera flygplanets färdväg: Genève-Zagreb-Aten-Tel Aviv-Amman-Kuwait-

Bahrain-Doha-Dubai-Karachi-Nagpur-Chiang Mai-Phuket-Kuala Lumpur-Singapore-Kota Kinabalu-Laoag-Macau-Taipei-Okinawa-Shanghai-Kagoshima-Kumamoto-Iwakuni-Kobe-Fukushima-Sendai-Obihiro-Shemya-Cold Bay-Anchorage-Juneau-Seattle-Aurora-San Fransisco-Los Angeles-Phoenix-Houston-Dallas-Oklahoma-St Louis-Oshkosh-Chicago-

Toronto-Washington DC-Boston-New York-Bangor-Goose Bay-Narsarsuaq-Reykjavik-Wick-Edinburgh-Manchester-London-Paris-Frankfurt-Wien-Milano-Genève. Vid detta nummers pressläggning hade HB-IRJ nått Cambridge i England. Inte minst sträckan

Obihiro-Shemya var säkert spektakulär, 2 500 kilometer över Stilla havet. Eller Stockholm-Madrid, om man så vill.

Flygande Veteraner gläds åt att kunna erbjuda destinationer som Skagen, Karlstad och Åland. Platser utan alltför ansträngande tidsomställningar! ✈

HB-IRJ är en DC-3-277B byggd 1940 för American Airlines, döpt till *Flagship Cleveland*. Planet har en passagerardörr på styrbords sida och har enbart använts som passagerarplan. Det tillhör Super Constellation Flyers Association (SCFA) och har loggat 75 000 flygtimmar.

Kategorin annorlunda DC-3-sammanhang

Dakota Pilot håller dig på mattan

Vår medlem Alexandre Sanz (tillika redaktörens far) har besökt ett varuhus i Frankrike. Välsorterat som etablissemang var, hade den också prima fransktillverkade bilmattor. Och vilket varumärke faller sig då naturligare för en bilmatta än – ”Dakota Pilot”?

Universalstorlek, lätt underhåll, halkskyddade!

Säkert har även du stött på begreppet DC-3 i lite oväntade sammanhang. Skicka in exempel till redaktionen!

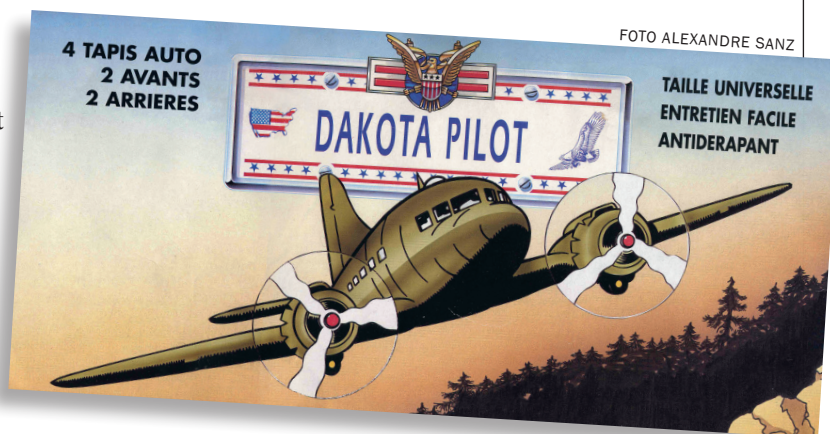

FOTO ALEXANDRE SANZ

FOTO CORNEL BAUMBACH

Daisy fick ovärderlig hjälp av DDA Classic Airlines tekniker på Lelystads flygplats. På bilden är det dock Flygande Veteraners Mats Oliwsson, Leif "Kroken" Krogstad och Fabian Mellberg Feher som arbetar med monteringen av den nya motorn.

Duxford blev Lelystad för Daisy

Resan till Duxford var tänkt att bli en höjdpunkt 2017. Här skulle Daisy medverka i Flying Legends och våra medlemmar njuta av en enastående flygshow. Men ett tekniskt hinder på vägen gjorde att nya lösningar snabbt måste till. Flygande Veteraners organisation visade här prov på stor rådgivning och initiativkraft.

En fullsatt maskin med förväntansfulla medlemmar lyfte från Västerås fredagsmorgonen den 7 juli. Piloter var Kjell Nordström, befälhavare och Anders Jacobsen, föreningens flygchef. Färdmekaniker på resan var Leif "Kroken" Krogstad och Bernt Kvist. I kabinen tjänstgjorde Majvor Gyllung.

Efter mellanlandning för tankning i Roskilde fortsatte turen till Lelystad, sex mil nordost om Amsterdam. Där besöktes det fina museet Aviodrome.

Daisy lyfte sedan från Lelystad mot Duxford. Efter några minuters flygning drabbades babords motor av en oljetrycksänkning.

Piloterna följde rutinerna och återvände till Lelystad. Leif "Kroken" Krogstad, en av färdmekanikerna, berättar:

– Vi hade fått mycket beröm av piloterna under resans gång för att motorerna gick så bra. Men efter några minuters flygning så lyste oljetryckslampan. Oljetrycksindikatorn för vänster motor visade sjunkande tryck och temperaturen steg. Men det hela var ganska odramatiskt.

"Kroken" fortsätter:

– Efter landning kom våra vänner i DDA Classic Airlines fram till oss och såg till att vi bogserades till deras hangar. Den är som

ett tempel, de har så fina verktyg och utrustning. Vi öppnade motorn men fann inga oljeläckor. När vi tog ut oljefiltret så kom vi dock överens om att motorn måste bytas.

Initiativkraft

Nu är Flygande Veteraner en förening full av initiativkraft. De som blivit strandade i Lelystad skulle hur som helst ta sig till Duxford – och Daisy skulle förses med en ny motor.

Föreningens reservmotor måste snabbt komma till Nederländerna! Teknikerna Bernt Kvist och mekaniker Fabian Mellberg Feher körde i ett streck nya motorn från Västerås till Lelystad.

De tekniker som arbetade med motorbytet var Leif "Kroken" Krogstad, Bernt Kvist, Mats Oliwsson och Fabian Mellberg Feher. Därtill fick Flygande Veteraner ovärderlig hjälp av DDA:s tekniker vid lyften av motorerna.

Att resan med Daisy avrundades på detta snöpliga sätt var naturligtvis inte vad någon hade tänkt sig. Inte minst de av våra medlemmar som flugit reguljärt till London för att sedan flyga med Daisy på återresan. Dessa fick nu inte flyga DC-3 alls.

Sture Friedner

var med under resan. Fritt ur hans berättelse ger vi här en resumé över händelseförloppet ur resenärernas synpunkt.

Detta var för första gången sedan 1980-talet som Flygande Veteraner planerade en resa med Daisy till den årliga flygshowen i Duxford utanför Cambridge i England. Resenärerna skulle inkvarteras på hotell vid Stansted och bussas till Duxford – och sista dagen även till flygmuseet i Hendon.

Efter det korta besöket i Lelystad fortsatte flygningen mot Duxford. Nu blev det dock inte riktigt som det var tänkt, som nämnts ovan. Så där stod passagerare och besättning som fick fundera på dagens och helgens fortsättning – vad göra?

Efter att ha konsulterat alla tillgängliga hemsidor konstaterades att ✈✈✈

Flygande Veteraner wil graag onze vrienden van DDA Classic Airlines bedanken. Zowel voor de genoten gastvrijheid als voor de technische assistentie die Daisy en onze technische ploeg kreeg tijdens ons verblijf op Lelystad in juli 2017.

det varken fanns hotell i Amsterdam eller flygter för Daisys 18 passagerare till Stansted – varken under fredagskvällen eller ens under lördagen. Det enda som stod till buds var en flight klockan 22 till Exeter – i sydvästra hörnet av England. Ett arbete som vår flygvärdinna Majvor var intensivt engagerad i. Platserna till Exeter högs direkt. Sedan var det bara att vänta – planet var fyra timmar försenat. Först klockan 2.30 lördag natt landade planet i Exeter.

På flygplatsen stod tre minibusstaxi beställda av reseledningen och väntade. Chaufförerna stod där i gammaldags keps, cigarett i mungipan och en dialekt som hämtad ur Morden i Midsummer. Deras förvånade fråga löd: ”Va, har ni bagage med er...?”

Sex personer klämde in sig i varje bil med väskorna i knät och så bar det iväg – 40 svenska mil! Men det gick fort och sällskapet var framme vid hotellet redan klocka sex lördag morgon...

Två timmars sömn och sedan transfer till Duxford för showen!

Sedan gällde det att ordna flygresor till de av medlemmarna som flugit reguljärt till England för att sedan resa hem med Daisy. Men även det ordnades på ett smidigt sätt.

Om Flygande Veteraners resenärer var besvikna? Tvärtom! Slutsatsen av denna händelse är att det var tråkigt att den inträffade. Men den visar att vår förening har en stor kapacitet och beredskap när det gäller att hantera även knepiga situationer. ✚

Årets flygdag på Kallax

FOTO ALEXANDER WAPLAN

Daisy hade välvuxet sällskap på Kallax, nämligen en av de Boeing C-17 som samopereras av europeiska nationer, däribland Sverige.

Daisy var i år inbjuden till flygvapnets flygdag på F 21 Kallax utanför Luleå. Vi flög till Luleå fredagen den 25 augusti och tillbaka den 27 augusti. Förutom att Daisy deltog i flyguppvisningen så genomförde vi visningar av planet. Vi genomförde två mycket uppskattade rundflygningar. Sammantaget blev det

en helt fantastisk tur med mycket stort intresse för Daisy. Därtill blev det en välbesökt flygdag, trots blygsamma sex plusgrader och 20 knops vind – dessutom regn till och från hela tiden.

I nästa nummer kommer vi att ge en utförligare beskrivning av tredagarsturen till Luleå! ✚

”Den Stora Matresan”

FOTO BJÖRN HELLENIS / WWW.HEPIC.SE

Kan man tänka sig en skönare vy – *Prinses Amalia* och *Daisy* över ett sommarfagert Sverige.

Bryggeriet Spendrups hade 2017 valt att för ”Den Stora Smakresan” sponsra Flygande Veteraner och Daisy. Det innebar bland annat att Daisy den 20 till 23 augusti deltog i aktiviteterna kring ”Den Stora Smakresan” som Spendrups-ägda Mariestad genomför. Tidigare i år genomfördes, genom Spendrups sponsring, fallskärmshoppning från Daisy i samband med Gärdesloppet.

Spendrups och Mariestads öl genomför för fjärde året i rad ”Den Stora Smakresan” med historiska transportmedel. Tidigare har Spendrups samarbetat

med Ostindienfararen, Rederi AB Göta Kanal samt tåg med ånglok.

Flygningen genomfördes av Daisy tillsammans med DDA Classic Airlines DC-3 *Prinses Amalia*. Rutten var Hässlö-Visby-Hässlö-Kristianstad-Berlin och därefter åter till Hässlö Ett intensivt program för vår Daisy och besättning som vi kommer att närmare beskriva i nästa nummer av tidningen. Flygningarna började med att de två DC-3:orna hade sällskap av T-6 Texan *Mean Machine* över Stockholm den 20 augusti – fem stjärnmotorer över stan! ✚

Försystring och förbrödring mellan Flygande Veteraners och DDA Classic Airlines besättningar. Här framför Daisy på Hässlö.

FOTO KARL-AXEL WAPLAN

FOTO TIM JANSSON / JUGG.SE

Sveriges nya Fw 190 flyger i rote med det bästa av sällskap – Flygande Veteraners DC-3 Daisy.

En Fw 190 flyttar till Sverige

Svenskt veteranflyg har berikats med ännu ett historiskt flygplan: Focke-Wulf Fw 190A-8. Planet är nytillverkat av Flug Werk GmbH i Gammelsdorf i

Bayern och ska flygas av Niclas Bååth. Det bär den passande tyska registreringen D-FWSE. Givetvis är planet byggt efter originalritningar, därtill med många

äktade delar inkorporerade. Motorn är dock en rysk 14-cylindrig Shvetsov ASh-82.

Maskinen kom till Sverige den 14 juni flugen av

tyske piloten Klaus Plasa. Efter uppehåll i Ljungbyhed och Jönköping nådde planet sitt nya hem i Västerås. Detta nybygge bär samma grunddekor som en Fw 190 vilken nödländade utanför Malmö i maj 1945. ✚

FOTO MICHAEL SANZ

Pembroke SE-BKH *Sir Percy* under flygdagar på Malmen i juni 2012. Detta exemplar hade ingen svensk militär bakgrund men var målat som flygvapnets Tp 83 i VIP-version.

Farväl Sir Percy...

Av Michael Sanz

En av världens få kvarvarande Hunting-Percival P.66 Pembroke i (nära nog) flygdugligt skick, finns inte längre. Flygplanet

skrotades i februari 2017. Denna Pembroke, som var registrerad SE-BKH och bar smeknamnet *Sir Percy*, ägdes formellt av Flygexpo Västerås AB. Orsaken till den ur flyghistorisk syn-

punkt tragiska händelsen är komplex. En förenklad bakgrund kan dock ges. Flygexpos Pembroke, som kom till Sverige 1988, var länge inhyst i museihangaren på Hässlö flygplats i Västerås. Under 2010-talet blev det allt svårare att finansiera hangarplatsen,

flygplanet stod så småningom utan tak. Luftvärdigheten gick ut våren 2014.

Sir Percy erbjöds hangarplats till reducerat pris, även i den hangar som Daisy nyttjar om vintrarna. Uppenbarligen hade då Pembroke ägare redan gett upp och fattade det drastiska beslutet att låta hugga upp sin Pembroke.

Ett sorgligt slut på ett vackert veteranflygplan som i nära tre decennier spridit glädje på flygdagar runt om i landet.

SE-BKH tillverkades 1956 för Royal Air Force med tillverkningsnummer K 66/045. Personal på F 17 Kallinge såg till att planet fick den dekor som Bertil Skogsberg skapade för flygvapnets VIP-flygplan på 1970-talet.

SE-BKH avregistrerades den 31 mars 2017. ✚

Daisy tv-stjärna – igen!

Tyska tv-kanalen ZDF skickade i april ett filmteam till Västerås. Ärendet var att filma Daisy för ett inslag i programserie kallad Unsere Wälder, ”Våra skogar”.

Nu är resultatet klart. Daisy framträder i de första minuterna av seriens första

kan nu en DC-3 ha med träd och botanik att göra? Jo, Som vi vet transportrades alla möjliga – och en del omöjliga – förnödenheter till Västberlin under blockaden. Men att även trädplantor flögs med DC-3 till den utbombade forna

del, kallad Die Sprache der Bäume (trädens språk). Efter några sekunders introduktion följer en och en halv minut starrig Daisy.

Den scen där Daisy medverkar utspelar sig 1948 då luftbron upprättades till Västberlin, under Berlinblockaden. Men vad

huvudstaden kom i alla fall som en total överraskning för er tillgivne redaktör.

Se tv-serien på www.youtube.com. Skriv in ”Unsere Wälder (1/3): Die Sprache der Bäume” så får ni se det första avsnitt av programserien. ✈

Flygande Veteraners medlemmar är välkomna som gäster till Svensk Flyghistorisk Förenings (SFF) medlemsmöten, seminarier, föredrag och andra aktiviteter.

SFF 25
Stockholm
1992-2017

SFF Stockholm är en regionavdelning i SFF och arrangerar föredrag med tema flyghistoria i samarbete med Armémuseum, hörsalen 4 tr, Riddargatan 13 (T-bana Östermalmstorg). Se program: www.sffsto.se och Facebook: SFF Stockholm

Mötesprogram hösten 2017:

Oktober

Datum, lokal, aktivitet är ej fastställt. Se vår hemsida / facebook eller nyhetsbrev

Söndag 5 november

Armémuseum hörsalen kl 14.00

Program se hemsidan / facebook eller nyhetsbrev.

Söndag 3 december

Armémuseum hörsalen kl 14.00

Traditionellt julmöte med flygrelaterade lotterier
Program se hemsidan / facebook eller nyhetsbrev.

Prenumerera på regionens nyhetsbrev som ger information om kommande möten, andra flyghistoriska nyheter eller föredrag i Stockholmsregionen. Se rubriken Nyhetsbrev på www.sffsto.se Bjud gärna med kompisar – alla är välkomna på våra möten!

SFF är indelad i 15 regionavdelningar, se din hemmaregion: www.flyghistoria.org/regioner. En välfylld hemsida med flygnostalgi, frågeforum, bildarkiv (150 000 bilder!), försäljning av flygböcker, medlemsanmälan, flygdagar, aktuellt och senaste nytt. SFF – Svensk Flyghistorisk Förening är Sveriges största flyghistoriska organisation med 6 000 medlemmar – flyghistoriker, flyghistoriskt intresserade eller flygintresserade i största allmänhet. Välkommen som medlem du också! Enkelt att anmäla sig på hemsidan, ett läsvärt välkomstpaket ingår!

Besök gärna våra samarbetspartners: Tekniska Museet, Armémuseum och Arlanda Flygsamlingar!

Svensk civil luftfartshistoria på Arlanda flygplats: www.arlandaflygsamlingar.se

Öppettider: Helgfria tisdagar och torsdagar 10-15 och första helgfria lördagen i månaden 11-15 eller efter överenskommelse.

Text: Bernt O Olsson

Returadress:

Flygande Veteraner
Flygplatsinfarten 39
168 67 BROMMA

B

Är du intresserad?

Under sommarsäsongen flyger vi till olika mål i Sverige och utomlands. Det innebär ofta kontroll av vilka tillstånd som behövs, ansöka om tillstånd och informera besättning om specifika villkor som kan gälla för en flygning i aktuellt område.

Vi söker en medarbetare som har intresse och lämplig erfarenhet att under sommar säsongen ideellt hjälpa till med denna typ av flygfrågor.

Mer information kan du få av vår flygchef Anders Jacobsen
mobil 070 7968672 mejl (anders.jacobsen@novair.se)

Har du intresse av att arbeta med vår DC-3? Vi har flera intressanta uppgifter för dig som är certmek, med kolvmotorbehörighet och som vill vara med och arbeta ideellt på vår DC-3, baserad i Västerås.

Arbetet kan såväl gälla daglig tillsyn under flygsäsongen, som tungt underhåll under vintersäsongen och att vara färdmekaniker på flygningar i Sverige och utomlands.

Mer information kan du få av Berndt Kvist mobil 073 7007803
mejl (kamavia@gmail.com)

Vi vill veta var vi har uppmärksammats.

Vi syns allt oftare i olika media i samband med flygningar. Det kan vara i tidningar, på TV eller på websidor samband med flygdagar eller lokala rundturer m.m

Vi vill kunna följa upp och sammanställa vad som skrivs om oss. Därför vill vi att den som skapat kontakter med media eller sett annan publicering skickar material till arkiv@flygandeveteraner.se.

Mer information kan du få av Börje Thelin mobil 070 6109080 mejl (biitii@teilia.com)

Du vill naturligtvis vara uppdaterad. Då är det bästa att följa oss på hemsidan och på Facebook. På hemsidan kommer du t.ex. att under hösten att få information om medlemsaktivitet och på Facebook finns alltid den senaste informationen om vad som händer.

flygande ✈ **veteraner**

Vi håller en DC-3
flygande!

